بسمه تعالى

هوش مصنوعی جستجو در محیطهای پیچیده – ۳ نیمسال اوّل ۱۴۰۳–۱۴۰۲

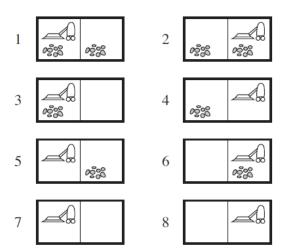
> دکتر مازیار پالهنگ آزمایشگاه هوش مصنوعی دانشکدهٔ مهندسی برق و کامپیوتر دانشگاه صنعتی اصفهان

یادآوری

- الگوریتمهای جستجوی محلی
- حالت فعلی را نگهدار سعی کن آن را بهبود دهی
  - جستجوی تپه نوردی
    - تنوعها:
- تپه نوردی تصادفی، تپه نوردی اولین انتخاب، تپه نوردی با بازشروع تصادفی
  - سردشدن شبیه سازی شده
  - جستجوی پرتو محلی، و تصادفی
    - الگوریتم ژنتیک
  - جستجوی محلی در فضای پیوسته
    - گرادیان، نیوتن رافسن
    - جستجو با اعمال غيرقطعي

جستجو با اعمال غيرقطعي

- مثال ربات جاروی سرگردان:
- محیط مشاهده پذیر -غیرقطعی
  - عمل مكش:
- در خانه کثیف آن خانه را تمیز ولی گاهی خانهٔ
   همسایه را نیز تمیز می کند،
  - در خانهٔ تمیز گاهی آشغال می ریزد.
    - تعمیم مدل انتقال در فصل ۳
  - تابع ()Result یک مجموعه از حالات قابل دستیابی ممکن باز می گرداند.
    - بطور مثال: مکش در حالت ۱ به مجموعهٔ (۵و۷) می رود.

جستجو با اعمال غيرقطعي

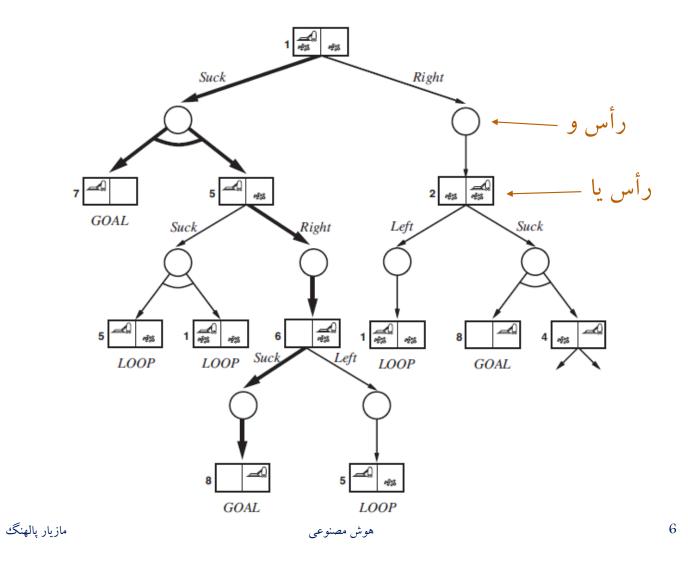
- اصلاح حل: بجای یک دنباله یک طرح شرطی (یا طرح اقتضائی یا راهبرد (استراتژی))
  - بطور مثال با شروع از حالت ۱:

[Suck, if State = 5 then [Right, Suck] else []].

- حل مسائل همراه با عدم قطعیت شامل جملات اگر-آنگاه
  - حل بصورت یک درخت بجای یک دنباله
    - انتخاب عمل بر اساس اقتضاء بعد از عمل

درخت جستجوی AND-OR

- جستجو مجدداً با ایجاد یک درخت جستجو
- در حالت قطعی شاخه ها با اعمالی که عامل می توانست انجام دهد ایجاد می شد.
- به چنین رئوس ایجاد شده، رئوس –یا (OR nodes) می گوئیم.
- در حالت غیرقطعی باید همهٔ رئوسی که ممکن است نتایج انجام عمل باشند نیز ایجاد شود.
  - این رئوس، رئوس و (AND nodes) گفته می شوند.

جستجو با اعمال غير قطعي

- یک حل برای یک جستجو و –یا (AND-OR) یک زیر درخت از درخت جستجوی کامل است بطوری که:
  - در هر برگ یک رأس هدف وجود دارد،
  - در هر یک از رئوس یا در آن فقط یک عمل مشخص شده، و
- در هر یک از رئوس و در آن تمامی پیشامدها در نظر گرفته شده اند.

Figure 4.11

function AND-OR-SEARCH(*problem*) **returns** a conditional plan, or *failure* **return** OR-SEARCH(*problem*, *problem*.INITIAL, [])

Figure 4.11

```
function AND-OR-SEARCH(problem) returns a conditional plan, or failure return OR-SEARCH(problem, problem.INITIAL, [])
```

```
function OR-SEARCH(problem, state, path) returns a conditional plan, or failure
if problem.IS-GOAL(state) then return the empty plan
if IS-CYCLE(path) then return failure
for each action in problem.ACTIONS(state) do

plan ← AND-SEARCH(problem, RESULTS(state, action), [state] + path])
if plan ≠ failure then return [action] + plan]
return failure

return failure

sequence of the path of the plan is the plan is
```

```
Figure 4.11
```

```
function AND-OR-SEARCH(problem) returns a conditional plan, or failure return OR-SEARCH(problem, problem.INITIAL, [])
```

```
function OR-SEARCH(problem, state, path) returns a conditional plan, or failure
  if problem.IS-GOAL(state) then return the empty plan
  if IS-CYCLE(path) then return failure
  for each action in problem.ACTIONS(state) do
    plan ← AND-SEARCH(problem, RESULTS(state, action), [state] + path])
    if plan ≠ failure then return [action] + plan]
  return failure
```

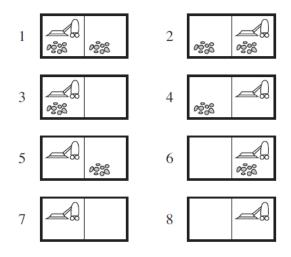
```
function AND-SEARCH(problem, states, path) returns a conditional plan, or failure
for each s_i in states do
plan_i \leftarrow \text{OR-SEARCH}(problem, s_i, path)
if plan_i = failure then return failure
return [if s_1 then plan_1 else if s_2 then plan_2 else ... if s_{n-1} then plan_{n-1} else plan_n]
```

An algorithm for searching AND—OR graphs generated by nondeterministic environments. A solution is a conditional plan that considers every nondeterministic outcome and makes a plan for each one.

هوش مصنوعي مازيار يالهنگ

تلاش و تلاش

- دنیای جاروی لغزنده را در نظر بگیرید،
   همانند دنیای جاروی معمولی ولی
- عمل راست یا چپ گاهی انجام می شود و گاهی در همان خانه ای که بودیم می مانیم.
  - مثلاً اگر در حالت ۱، به راست برویم به حالت ۱ یا ۲ ممکن است برویم.
    - در این وضعیت، حل بدون حالت تکراری نخواهیم داشت.

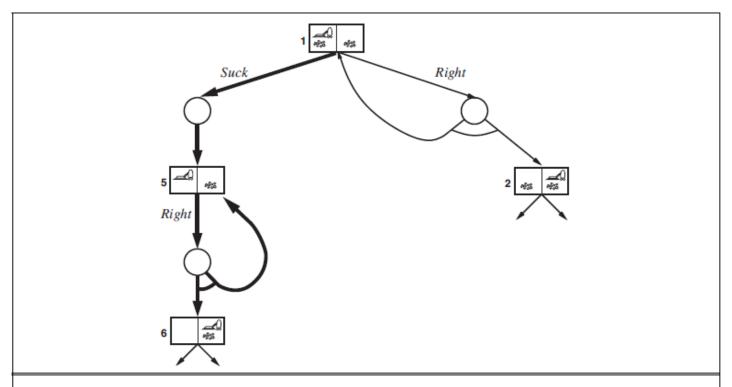
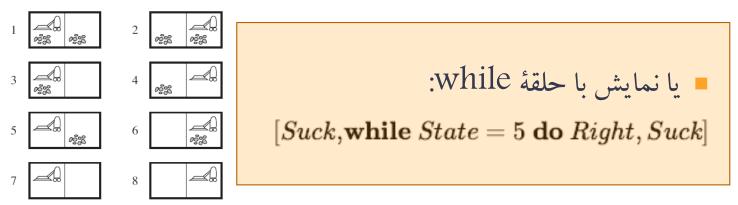

Figure 4.12 Part of the search graph for the slippery vacuum world, where we have shown (some) cycles explicitly. All solutions for this problem are cyclic plans because there is no way to move reliably.

- حل چرخشی و جود دارد.
- حداقل هر برگ در طرح یک حالت هدف بوده و برگ قابل رسیدن باشد.
  - نمایش با اضافه کردن برچسب:

 $[Suck, L_1 : Right, if State = 5 then L_1 else Suck]$

جستجو در محیط نیمه مشاهده پذیر

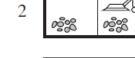
- عامل دقیق نمی داند در چه حالتی است.
- حتى اگر اعمال قطعى باشند، انجام عمل منجر به يك مجموعه حالات خواهد شد.
  - در این حالت، بهتر است مسئله را در فضای باور بجای فضای فضای فیزیکی حل کنیم.
- حالت باور شامل مجموعه ای از حالات فیزیکی است که عامل تصور می کند در آن قرار دارد.

جستجو بدون مشاهده

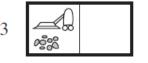
هوش مصنوعي

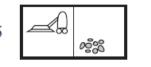
- بدترین حالت، عامل حسگر نداشته ىاشد.
- عامل دانش محیطی که در آن هست را در اختیار دارد ولی اینکه در چه مکانی قرار دارد یا توزیع آشغال را نمی داند.
  - اعمال قطعی
  - ◄ حالت اولیه {۱و ۲و ۳و ۴و ۵و ۶و ۷و ۸}
    - [راست] به {۲و۴و۶و ۸}
    - [راست، مکش] به {۴و ۸}
  - نهایتاً [راست، مکش، چپ، مکش]

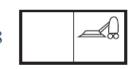

- جستجو در فضای باور
- حل در صورت وجود یک دنباله است.
- چون حسگری هم وجود ندارد مسئله اقتضائی نیست و می دانیم پس از حرکت در کی هم نخواهیم داشت.
  - حتى اگر محيط غيرقطعى باشد.
- در این حالت در فضای باور محیط به نوعی مشاهده پذیر است چون عامل می داند به چه باوری می رود.
- می توان اجزائی که برای تعریف یک مسئله و جود دارد را برای فضای باور تعریف نمود.

- چون ۸ حالت داریم.
- = تعداد حالات باور 256=28 است.
- برابر با مجموعه قوهٔ یک مجموعهٔ ۸ عضوی
  - همه آنها در این مثال دسترسی نمی شوند.
- می توان از همان جستجوهای کلاسیک استفاده کرد،
  - ا با تعریف اجزاء مسئله برای فضای باور

- اجزاء مسئلهٔ اوّلیه P را با اندیس P نمایش می دهیم، مثل Result_p ،Actions_p
- 2^{N} حالات: اگر P شامل P حالت باشد، مسئلهٔ فضای باور دارای P باور است.
  - حالت اوّلیه: یکی از باورها، معمولاً آنکه شامل همهٔ حالات P است.

- $b = \{s_1, s_2\}$ Actions $_P(s_1)
  eq Actions_P(s_2)$: اعمال: ممکن است:
  - اگر انجام عملی مجاز روی حالتی دیگر مضر نباشد:

$$\operatorname{Actions}(b) = \mathop{\cup}\limits_{s \in b} \operatorname{Actions}_P(s)$$
 .

■ اگر مضر باشد شاید بهتر باشد اشتراک اعمال مجاز روی هر حالت را در نظر بگیریم.

■ مدل انتقال:

- $b' = ext{Result}(b,a) = \{s': s' = ext{Result}_P(s,a) ext{ and } s \in b\}$. $\, lacksymbol{\blacksquare} \,$
- $b' = ext{Result}(b,a) = \{s': s' \in ext{Results}_P(s,a) ext{ and } s \in b\} = igcup_{s \in b} \cup ext{Results}_P(s,a),$
  - تست هدف: هر حالت در باور یک حالت هدف است.
    - هزينهٔ عمل:
  - فرض می کنیم هزینهٔ اعمال یک عمل روی حالات مختلف در یک باور یکسان باشد، در این صورت همان منظور خواهد شد.
    - حالتی که تفاوت هزینه وجود دارد فعلاً مورد بحث ما نیست.

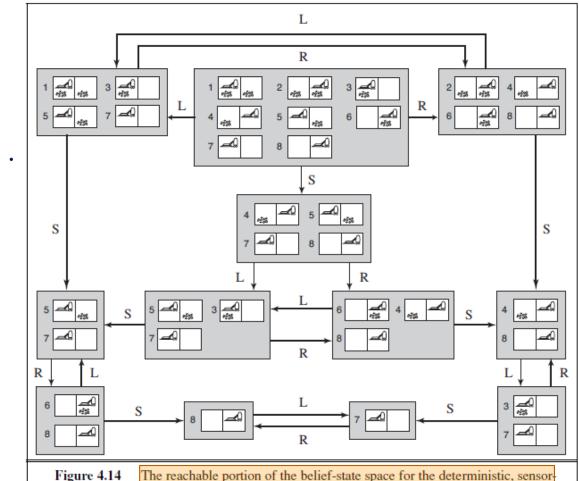

Figure 4.14 The reachable portion of the belief-state space for the deterministic, sensor-less vacuum world. Each shaded box corresponds to a single belief state. At any given point, the agent is in a particular belief state but does not know which physical state it is in. The initial belief state (complete ignorance) is the top center box. Actions are represented by labeled links. Self-loops are omitted for clarity.

يار پالهنگ

21

خلاصه

- جستجو با اعمال غيرقطعي
- حل یک طرح شرطی، استفاده از درخت AND-OR با استفاده از فضای حالت
  - جستجو برای عامل بدون حسگر
  - جستجو در فضای باور همانند حالت مشاهده پذیر با تعمیم تعریف اجزاء مسئله

- دقت نمائید که پاورپوینت ابزاری جهت کمک به یک ارائهٔ شفاهی می باشد و به هیچ وجه یک جزوهٔ درسی نیست و شما را از خواندن مراجع درس بی نیاز نمی کند.
  - لذا حتماً مراجع اصلى درس را مطالعه نمائيد.
    - حضور فعال در کلاس دارای امتیاز است.